

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง รูปแบบการทดลองสองกลุ่ม และสอบวัดผลก่อนเรียนกับหลังเรียน (randomized group pretest - posttest design) เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่องบทร้อยกรองชวนคิด โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสูตร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนและผลการวิจัยได้ดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับวิธีสอนตามหลักพหุสูตร
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับวิธีสอนตามหลักพหุสูตร

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร สูงกว่าวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ
4. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร สูงกว่าวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ

ความสำคัญของการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสุต
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสุต
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ในการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา

1.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีสอน แบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

1.1.1 วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ

1.1.2 วิธีสอนตามหลักพหุสุต

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.2.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

1.2.2 เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชา ท 33102 ภาษาไทย ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบางปลาม้า “สูงสุमारผดุงวิทย์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 274 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชา ท 33102 ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบางปลาม้า “สูงสุमारผดุงวิทย์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม จากจำนวน 6 ห้องเรียน จับสลากไว้ 2 ห้องเรียน แล้วสุ่มอีกครั้งเพื่อเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 42 คน ใช้วิธีสอนแบบสุจิปูลิ และเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 42 คน ใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุต

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาท 33102 ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน เรื่องบทร้อยกรองชวนคิด โดยใช้บทร้อยกรอง ประเภท กลอน กาพย์ โคลง และฉันท์ ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับธรรมชาติ

การเมืองการปกครอง ปัญหาสังคม ปรัชญาการดำเนินชีวิต และข้อคิดคติสอนใจ รวม 10 เรื่อง ได้แก่ บทร้อยกรองเรื่อง มรดกของพ่อ น้ำตา แหวนหมั่น ธรรมชาติธรรมะสงคราม กลอนสอนหญิง วารีดุริยางค์ ชาวร้ายรายวัน ภาพชีวิต เพื่อน และวิถีสงบ

4. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยจัดกิจกรรม การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิดที่ใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และ วิธีสอนตามหลักพหุสุต สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 6 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด วิชา ท 33102 ภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ จำนวน 11 แผน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 กลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องบทร้อยกรองชวนคิด วิชา ท 33102 ภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุต จำนวน 11 แผน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 กลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด วิชา ท 33102 ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.76 และได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.29 - 0.94 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856

4. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนภาษาไทย ด้านเนื้อหาและสำนวนภาษาของบทร้อยกรอง วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสุต ซึ่งกำหนดให้ครอบคลุมตามประเด็นที่ต้องการวัด และเป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบ โดยกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 1.82 – 6.08 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .800

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบางปลาม้า "สูงสูมารผดุงวิทย" ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 และสุ่มอีกครั้งหนึ่งโดยการจับสลาก ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1

เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 เป็นกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร

2. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผล

3. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ

4. ดำเนินการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสูตรโดยใช้เนื้อหา และเวลาเท่ากัน คือ จำนวน 12 ชั่วโมง

5. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ชุดเดิม

6. ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยจำนวน 20 ข้อ

7. รวบรวมผลจากการทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าทางสถิติ โดยวิเคราะห์ตามสมมติฐาน และใช้ค่าสถิติดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยสถิติทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระแก่กัน (t- test for dependent samples)

2. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตรระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยสถิติทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระแก่กัน (t- test for dependent samples)

3. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับวิธีสอนตามหลักพหุสูตร ด้วยสถิติทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (t- test for independent samples)

4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับวิธีสอนตามหลักพหุสูตร ด้วยสถิติทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (t- test for independent samples)

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุตสูงกว่าวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุต กับวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่องบทร้อยกรองชวนคิดโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสุต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาค้นคว้าและดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยวิธีสอนทั้ง 2 วิธี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน วิชา ท 33102 ภาษาไทย เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ พบว่ามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ นั้น มีขั้นตอนการสอนที่เน้นกระบวนการทางภาษาจะเห็นว่าขั้นตอนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอนประกอบด้วยขั้นที่ 1 ขั้นสนทนา เป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียนโดยการจูงใจให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้จากครู โดยการสนทนา เล่นเกม ทายปัญหา หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ รูปภาพ เพื่อกระตุ้นให้พร้อมที่จะเรียนรู้ตามกระบวนการขั้นตอนต่อไปของครูขั้นที่ 2 ขั้น สุ : สุตตะ คือขั้นตอนการฟังหรือการอ่านเป็นขั้นเติมความรู้ให้กับผู้เรียนจากแบบฝึกอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ทั้ง 10 เรื่อง ขั้นที่ 3 ขั้น จิ : จินตนา เป็นขั้นตอนที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม โดยการตอบคำถามจากบทร้อยกรอง ทั้ง 10 เรื่อง ขั้นที่ 4 ขั้น ปุ : ปุจฉา เป็นขั้นตอนการซักถามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่านบทร้อยกรอง ทั้ง 10 ชุด เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่โดยผู้เรียนเองหรือร่วมกับครูผู้สอน และขั้นที่ 5 ขั้น ลิ : ลิขิต เป็นขั้นตอนการเขียน หรือการทำแบบฝึกหัดเป็นการตอบคำถามแบบปรนัย เพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาที่สละสลวย สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน เป็นการสร้างนิสัยในการจดบันทึก ตลอดจนการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่

ฉบับนี้ที่กึ่งจากขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำเรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด มาให้นักเรียนได้ฝึกอ่านและทำกิจกรรมตามกระบวนการของ สุ จิ ปุ ลิ ซึ่งสามารถเพิ่มทักษะทางภาษา ในการเรียนรู้และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนได้ เนื่องจากการนำบทร้อยกรอง ที่มีรูปแบบและอรรถรสหลากหลายโดยเฉพาะบทร้อยกรองที่นำมาเป็นแบบฝึกอ่านนั้น มีเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ให้ข้อคิด คติสอนใจเมื่อฝึกอ่านบ่อย ๆ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย และตระหนักในคุณค่าความงามของบทร้อยกรอง ส่งผลให้หลังการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สารภี ศิริวงศ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยผลการใช้วิธีการสอนแบบ สุ.จิ.ปุ.ลิ. เรื่อง การวัด ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ.จิ.ปุ.ลิ. เรื่องการวัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การวัดโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ.จิ.ปุ.ลิ. มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย มีค่า 8.64 3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบ สุ.จิ.ปุ.ลิ. เรื่อง การวัด ร้อยละ 90.87 และสอดคล้องกับ อุบลรัตน์ ฤทธิ์เดช (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดท่าหิน จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน พบว่า ผลการเรียนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน 2) นวัตกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือ 80.18 / 82.24 3) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ หลังสอนสูงกว่าก่อนสอน 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ อยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับ จรุง ฤทธิ์เดช (2552, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ เรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านวัตกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 คือ 97.26/93.63 และผลการเปรียบเทียบแบบทดสอบหลังสอน สูงกว่าแบบทดสอบก่อนสอน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบสุ จิ ปุ ลิ อยู่ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนการสอนวิชา ท 33102 ภาษาไทย เรื่องบทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสตพบพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสตพบมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่สามารถฝึกทักษะทางภาษาไทยได้ครบถ้วนทั้ง 5 ขั้นตอน นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงจากการฝึกคิดวิเคราะห์ที่เป็นรูปธรรมคือ ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างศรัทธา เป็นการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นในการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึกทักษะภาษาตามหลักพหุสตพบ เป็นขั้นฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ฝึกจับประเด็นสำคัญและจดจำ ฝึกฝนการใช้

ภาษาให้คล่องแคล่วชัดเจน ฝึกคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยง คิดสรุปหลักการและนำไปใช้จริง และขั้นที่ 3 ขั้นการมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร เป็นขั้นตอนการประเมินด้วยตนเอง การประเมินผลโดยเพื่อนนักเรียน และการประเมินผลโดยครูผู้สอน จากการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังกล่าวทำให้นักเรียนได้เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางภาษาอย่างหลากหลาย ซึ่งสัมพันธ์กับธรรมชาติของวิชาภาษาไทย กล่าวคือ การเรียนรู้ตามหลักพหุสุดสามารถฝึกทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างครบถ้วน เมื่อได้ฝึกซ้ำบ่อยๆ จึงส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลวรรณ จันธรงค์ (2530, หน้า 104 -107) ได้ทดลองสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักพหุสุด พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักพหุสุดและนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และสอดคล้องกับ สุนน อมรวิวัฒน์ (2526, หน้า 2) กล่าวว่า การฝึกทักษะทางภาษา เริ่มต้นด้วยกิจกรรมพัฒนา สุตมยปัญญา ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักพหุสุด อันมีองค์ประกอบและขั้นตอนที่เหมาะสมยิ่ง เพราะประกอบด้วยการสร้างศรัทธาต่อการเรียน การฝึกหัด ฝึกปรือ ฝึกฝน ให้เชี่ยวชาญและคล่องแคล่ว ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกให้รู้จักคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และคิดสรุปหลักการ (โยนิโสมนสิการ)

3. การจัดการเรียนการสอน วิชา ท 33102 ภาษาไทย เรื่อง บทร้อยกรองชวนคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับวิธีสอนตามหลักพหุสุด ก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 2 กลุ่มมีพื้นฐานความสามารถในการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับเดียวกัน เนื่องจากขั้นตอนการจัดนักเรียนเพื่อเข้าประจำชั้นทั้ง 2 ห้อง ของโรงเรียนบางปลาหมอ "สูงสูมารมดุงวิทย์" ใช้วิธีการเดียวกัน และพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุด หลังเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสุด มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่สามารถฝึกทักษะทางภาษาไทยได้ครบถ้วนทั้ง 5 ขั้นตอน นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงจากการฝึกคิดวิเคราะห์ที่เป็นรูปธรรมและมีขั้นตอนการฝึกคิดตามหลักพหุสุด ถึง 3 ขั้นตอนและแต่ละขั้นตอนก็จะนำวิธีฝึกทักษะทางภาษามาฝึกการคิดวิเคราะห์ควบคู่ไปด้วย คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างศรัทธา เป็นการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นในการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึกทักษะภาษาตามหลักพหุสุด เป็นขั้นฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ฝึกจับประเด็นสำคัญและจดจำ ฝึกฝนการใช้ภาษาให้คล่องแคล่วชัดเจน ฝึกคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยง คิดสรุปหลักการ และนำไปใช้จริง และขั้นที่ 3 ขั้นการมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร เป็นขั้นตอน

การประเมินด้วยตนเอง การประเมินผลโดยเพื่อนนักเรียน และการประเมินผลโดยครูผู้สอน จากการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังกล่าวทำให้นักเรียนได้เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ ได้ฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์ตามทฤษฎีของบลูม และได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางภาษาอย่างหลากหลาย ซึ่งสัมพันธ์กับธรรมชาติของวิชาภาษาไทย กล่าวคือการเรียนรู้ตามหลักพหุสตสามารถฝึกทักษะ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างครบถ้วน เมื่อได้ฝึกซ้ำบ่อยๆ จึงส่งผลให้ นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลวรรณ จันณรงค์ (2530, หน้า 104 -107) ได้ศึกษาทดลองสอนภาษาไทยแก่นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ กระบวนการเรียนการสอนตามหลักพหุสต ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอน โดยใช้แผนการสอนตามหลักพหุสตและนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอน ปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และสอดคล้องกับแนวคิด ของ พระเทพเวที (2535, หน้า 201) กล่าวถึงการสอนตามหลักพหุสตไว้ว่า คือการจัดการเรียนรู้โดย ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนตนเองตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้น ของหลักพหุสต คือ การฟังมาก การอ่านมาก ฝึกฝน ฝึกปรือมากและคิดวิเคราะห์อยู่เสมอ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดปัญญา รู้มาก รู้รอบ และรู้สึก และยัง สอดคล้องกับ วิไลวรรณ จันณรงค์ (2530, หน้า 110) พบว่า การฝึกทักษะภาษาตามหลักพหุสต มีความสอดคล้องกลมกลืนกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ พัฒนาการทางสติปัญญาและทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ การที่นักเรียนได้ฝึกทักษะด้วยการกระทำซ้ำๆ ย่ำบ่อยๆ และหลายๆวิธีในขั้นตอนการฝึกหัด ฝึกปรือ และฝึกฝนมีหลักการที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ของThomdike (ธอร์นไดค์) ที่กล่าวว่า “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีการฝึกฝน” ฉะนั้นในการเรียน การสอนภาษาไทย ซึ่งเป็นวิชาทักษะผู้เรียนต้องอาศัยการฝึกฝนมาก ๆ จึงจะสามารถใช้ภาษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าวสนับสนุนได้ว่า วิธีสอนตามหลักพหุสต เน้นให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้จากการสร้างศรัทธา การฝึกทักษะทางภาษา และการประเมินจากกัลยาณมิตร โดยการจัดระบบความคิดแบบบูรณาการใช้วิธีคิดที่หลากหลาย ซึ่งมีทั้งคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และคิดสรุปหลักการ ซึ่งทำให้นักเรียนมีรูปแบบการคิดที่ชัดเจน สามารถสร้าง องค์ความรู้และเข้าใจสาระการเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้งก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยใช้ปัญญาพิจารณา ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลนั่นเอง

ส่วนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ นั้นถึงแม้ว่ากระบวนการสอน หรือขั้นตอนของ สุ จิ ปุ ลิ จะสามารถเพิ่มความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ได้ใน ระดับหนึ่ง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีสอนตามหลักพหุสตด้วยระยะเวลา เนื้อหา และสถานการณ์ที่ ไกล่เคียงกันแล้ว กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสต จะมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์สูงกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธี

สอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะทางภาษา ตามหลักหัวใจนักปราชญ์ ได้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้น สุ คือ การฟัง ขั้น จิ คือการคิด ขั้น ปุ คือการซักถาม และขั้น ลิ คือการจดบันทึกหรือทำแบบฝึกหัด ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนักเรียนจะได้ฝึกทักษะทางภาษาเพียงครั้งเดียวและก็ผ่านไป ไม่ได้ฝึกซ้ำ ย้ำ ทวน บ่อยๆ ซึ่งนักเรียนอาจจะลืมได้ และไม่ได้เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ จึงดีกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ ปองพล อติเรกสาร (2548, หน้า 5) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการฟัง การอ่าน แล้วจึงนำไปสู่การคิดเพื่อตอบข้อสงสัย ทำให้เกิดความรู้และมีการจดบันทึกองค์ความรู้ที่ได้ไว้เป็นหลักฐาน

4. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับวิธีสอนตามหลักพหุสูตร หลังการทดลอง พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ที่เรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสูตร มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เท่ากับ 3.73 และนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามหลักพหุสูตร มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เท่ากับ 3.73 เช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ และทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย โดยใช้บัตรหรือกรองเป็นสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ซึ่งนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่เคยมีโอกาสเรียนรู้ด้วยบัตรหรือกรองที่มีอรรถสหลากหลายรูปแบบ ดังที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแบบฝึกอ่านในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ให้ความรู้สึกรอใจ เกิดความซาบซึ้งในรสของวรรณศิลป์ อีกทั้งยังมีการสร้างศรัทธาในการเรียนตามวิธีการของ สุนน อมรวิวัฒน์ โดยการจัดบรรยากาศในห้องเรียน การเสนอสิ่งเร้าเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนเกิดศรัทธาในตัวครู วิชาที่เรียนและมีความสนใจในสิ่งที่จะเรียนก่อนเป็นอันดับแรก ดังนั้นนักเรียนจึงมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุมา ราชฎีวงศ์ศรี (2545, หน้า 77 – 79) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิธีสอนแบบใช้เพลงประกอบ และวิธีสอนแบบโต้ตอบทางสระ (TPR) พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนใช้เพลงประกอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบโต้ตอบทางสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีเจตคติทางบวกต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบโต้ตอบทางสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ วิภาวี แป้นเรือง (2546, หน้า 104) ได้ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู พบว่าเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ ราณี ศรีโมรา (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิธีเอส ที ดี และการจัดการเรียนรู้แบบปกติให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสูต ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสูต เป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจแต่จะมีขั้นตอนการสอนหลายขั้น ทำให้การนำไปใช้สอนยุ่งยากพอสมควร ฉะนั้นก่อนนำวิธีสอนทั้ง 2 วิธีนี้ไปใช้ควรศึกษาขั้นตอนการสอนให้เข้าใจเสียก่อน

1.2 การสร้างสื่อการสอนที่จะใช้ควบคู่กับวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และ วิธีสอนตามหลักพหุสูต จะต้องดูความเหมาะสม และศึกษารูปแบบการใช้สื่อให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนให้ชัดเจนเสียก่อน เพราะอาจจะทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร

1.3 สำหรับวิธีสอนตามหลักพหุสูต จะมีขั้นตอนการวัดผลที่หลากหลาย หากผู้ประเมินผลแต่ละฝ่ายขาดความเที่ยงธรรม หรือครูผู้สอนไม่ได้กำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน อาจจะทำให้การประเมินผลไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร

1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้อาจปรับลดหรือเพิ่มเวลาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องศึกษาวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน ให้ชัดเจนเสียก่อน

1.5 การกำหนดกิจกรรมและข้อคำถามของครูผู้สอน สำหรับให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ต้องมีความละเอียดรอบครอบ และตรวจสอบว่าข้อคำถามนั้นสามารถฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้ตรงประเด็นหรือไม่

1.6 วิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกทักษะอย่างถูกต้อง และสม่ำเสมอ จึงจะสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหาร และครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาฝึกฝนบ่อย ๆ เช่น การจัดประกวดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทย เช่น การแต่งบทร้อยกรอง การเขียนเรียงความ การตอบคำถามชิงรางวัล การโต้วาที เป็นต้น

1.7 ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยให้มากยิ่งขึ้น เพราะการที่นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นหน้าที่ของครูก็คือ พยายามปรับปรุงตนเองให้เป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธา น่าเคารพแก่นักเรียน และสร้างความตระหนักในการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป โดยใช้วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสุต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ และวิธีสอนตามหลักพหุสุต ไปใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ต้องการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ กับการจัดการเรียนรู้วิธีอื่น ๆ เช่นการสอนแบบร่วมมือ หรือกระบวนการกลุ่ม หรือการสอนตามหลักพุทธวิธีแบบอื่น ๆ

2.3 ควรนำขั้นตอนการสอนของ สุ จิ ปุ ลิ และขั้นตอนการสอนตามหลักพหุสุต ไปพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน ให้เกิดการเรียนรู้และเจตคติที่คงทนต่อภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

2.4 ควรศึกษาและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ และการมีจิตสาธารณะ โดยใช้วิธีสอนเทคนิคอื่น ๆ

2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนทั้ง 2 วิธีกับวิธีอื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาการคิดในรูปแบบต่าง ๆ โดยปรับนวัตกรรมที่นำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และวัยของผู้เรียน

2.6 การทดลองสอนภาษาไทยโดยใช้กระบวนการสอนตามแบบ สุ จิ ปุ ลิ และ พหุสุต ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จึงเสนอให้ศึกษาในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น คุณธรรม จริยธรรม ความคงทนในการเรียนรู้ เพราะวิธีสอนบางวิธีนักเรียนจะจดจำได้ดีตลอดไป แต่บางวิธีก็อาจจะลืมง่าย เช่นกัน